

Leisteen als dakbedekking

Leisteen is een natuursteen, bestaande uit een compositie van verschillende sedimenten, die door samenspoeling van verschillende stoffen, waaronder kwarts, hematiet en pyriet, om er maar een paar te noemen, onder hoge druk zijn ontstaan. Er zijn verschillende soorten leisteen, afhankelijk van de verschillende stoffen waaruit ze zijn ontstaan. Belangrijke factoren zijn organisch gehalte, korrelgroottepercentages, vetgehalte enz. en ook andere eigenschappen als slijtvastheid, vorstbestendigheid, soortelijke massa en hardheid hangen hiermee samen.

Leisteen kan in bepaalde gebieden in de bergen worden gevonden. Het ontstaat uit klei die onder druk in de loop van vele miljoenen jaren omgevormd wordt tot leisteen.

Leisteen werd vroeger veel gebruikt voor dakpannen in Nederland, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. In bepaalde plaatsen in Europa en Noord-Amerika wordt het nog steeds als dakbedekking gebruikt.

Andere toepassingen van leisteen zijn:

Schrijfplankjes (schrijflei)

Schrijfstift om mee op een schrijfplankje te schrijven (griffellei)

Onderplaten voor professionele biljarttafels

Als onderdeel van een wapenuitrusting, bij wijze van pantser

In aquaria (door de vorm is het geschikt om er schuilplaatsen van te bouwen)

Voordelen van leisteen als bouw materiaal is, dat het gemakkelijk in kleine plakjes is te zagen of te verwerken en bovendien is het niet waterdoorlatend, makkelijk te winnen en ziet er mooi uit. Doordat het wat vettig is en weinig poriën heeft, is ook het schoonmaken van leisteen eenvoudig.

Nadelen zijn dat het niet erg slijtvast is en makkelijk afbrokkelt doordat het uit laagjes bestaat. Tegenwoordig is de steensoort weer in zwang als dakbedekking, maar leisteen is betrekkelijk duur per vierkante meter. Ook is het niet overal toepasbaar; water dat tussen de laagjes komt zet uit bij bevriezen en leisteen vergaat dan ook erg snel in streken met een koud klimaat. Leisteen is ook een zacht gesteente en verweert eenvoudig. Het is ooit diep in de aardkost onder hoge druk uit klei ontstaan. Eenmaal aan de oppervlak is het gesteente niet meer in evenwicht en keert het langzaam terug naar de oorspronkelijke staat: Klei. Om die reden moeten traditionele leistenen dakleien relatief snel worden vervangen. De grond in de directe nabijheid van oude, Middeleeuwse kerkjes is daarom vaak doorspekt met stukjes leisteen, de overblijfselen van de leien die mensen generaties lang hebben vervangen.

Weetje:

Sommige Indiaanse stammen in Canada gebruikten stukken leisteen als harnas. Onder de kleding droeg men, als ten strijde werd getrokken, aan een koord opgehangen stukken leisteen ter bescherming tegen pijlen en speren.